

Ailemde Merhamet İstiyorum Şiddet Değil
Gönderen Kadir Hatipoglu - Kasım 25 2018 00:00:00

[İndir](#) أَعُوذُ
بِاللّهِ
مِنَ
الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ
بِسْمِ
اللّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ
اَلْحَمْدُ
للّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ
وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ
عَلَى
رَسُولِنَا
مُحَمَّدٍ
وَعَلَى
آلِهِ
وَأَصْحَابِهِ
أَجْمَعِينَ
قَالَ
اللَّهُ :
كِتَابِهِ
الْكَرِيمِِِ
تَعَالَى فِي
وَمِنْ
آيَاتِهِ
أَنْ خَلَقَ
لَكُم مِّنْ
أَنفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا
لِّتَسْكُنُوا
إِلَيْهَا
وَجَعَلَ
بَيْنَكُم
مَّوَدَّةً
وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي
ذَلِكَ
لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ

يَتَفَكَّرُونَ وَقَالَالنَّبِيُّصَلَّىاللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَإِنَّالرَّحْمَشُجْنَةٌمِنَالرَّحْمنِصَدَقَرَسُولُاللَّهِ ُرَب.ِّاشْرَحْ لِيصَدْرِيوَيَسِّرْلِي أَمْرِيوَاحْلُلْعُق.ْدَةًمِنْلِسَانِييَفْقَهُواقَوْلِيسُبْحَانكَلَا عِلْمَلنَاَ إِلَّمَاعَلّمْتنَاَإِنكَّ أنْتَالْجَوَادُالْكَرِيمُصَلُّواعَل.َيرَسُولِنَامُحَمَّدصَل.ُّواعَل.َي

طَبِيبِ
قُلُوبِنَا
مُحَمَّد
صَلُّوا
عَلَي
شَفِيعِ
ذُنُوبِنَا
مُحَمَّدٍ AİLEDE
MERHAMED AİLEMDE KİMSE ŞİDDET GÖRMESİN Kardeşlerim, Maddi imkânların
çok fazla olduğu, maneviyatın ise körelmeye yüz tuttuğu bir çağda
yaşamaktayız. Merhamet, şefkat, diğerkâmlık gibi ulvi duygular can çekişmekte iken,
öfke, hiddet ve şiddet dünyayı abluka altına almakta, haksızlık ve zulümle insan
insanlığından çıkmakta, hayatı yaşanmaz hale getirmekte, kendi kuyusunu kendisi
kazmakta. Merhamet Nedir? Merhamet¸ insanı kendine ve başkalarına iyilik ve yardım
etmeye yönlendiren acıma duygusudur. Merhamet sıradan bir acıma duygusu değildir.
Merhametten¸ bütün yaratılmışlara sevgi ve şefkatle yaklaşma¸ onları
kötülükten ve zulümden koruma ve kurtarma¸ yardım
etme¸ başışta bulunma¸ affetme gibi güzel huy ve davranışlar ortaya
çıkar. Merhamet; sevgi¸ saygı¸ sabır¸ doğruluk vb. gibi yaşanarak
öğrenilen duygulardandır. Merhamet duygusu¸ ancak sevginin¸ saygının¸
şefkatin¸ hoşgörünün¸ yardımlaşmanın¸ yaşanıldığı eğitim
ortamlarında gelişebilir. Yani baskı¸ korku¸ kin¸ tehdit¸ nefret¸
ö¸ alma gibi duyguların hâkim olduğu ortamlardan merhametli insan yetişmesi
zordur. Sevgi sevgiyi¸ korku korkuyu¸ merhamet merhameti doğurur. Merhamet
insanın¸ temel insanî duygularından biridir. Bu duyguya sahip olmayan bir insan her
türlü felakete sebep olabilir. Bu durumda merhamet duygusunun¸ insanlığı
hatırlatan sıfatların önemlilerinden olduğunu söyleyebiliriz. Rahmet ve şefkat
duygusundan yoksun bulunan kalbin sahibi¸ kaba¸ katı¸ acımasız bir insan olur.
Bu kötü vasıflardan ise zulüm ve adaletsizlik¸ bunlardan da huzursuzluk
doğar. Bildiğimiz gibi Yüce Allah¸ Rahmân ve Rahîm'dir. İnsanlarda ve
bütün canlılarda bulunan acıma ve merhamet duygusu da Allah'ın Rahmân
sıfatından gelmektedir. Efendimiz şöyle ifade buyurmuştur: قال
رسول الله صلى
الله عليه و
سلم إن الرحم
شجنة من
الرحمن "Şüphesiz acıma¸ merhamet
duygusu Rahmân'dan bir cüzdür." [Buhârî, Edeb 13; Tirmizî, Birr
16.] Yine meşhur bir hadîs-i kudsîde¸ "Şüphesiz rahmetim gazabımdan
öne geçmiştir." [Buhârî, Tevhîd 15, 22; Müslim, Tevbe 14-16.]
buyrulur. Kalbinde merhamet duygusu taşıyan bir insan¸ içinde ilâhî bir
cevher taşıyor demektir. Merhameti olmayan kişi¸ bu ilâhî nimetten nasipsiz
kalmıştır. Hz. Peygamber'in çocukları sevip okşamasına hayret eden ve on
çocuğundan hiçbirini öpmediğini övünerek söyleyen bedeviye
¸ "Şâyet Allah senin kalbinden merhameti söküp almışsa¸ ben sana
ne yapabilirim? Merhamet etmeyen merhamet edilmez." [Buhârî, Edeb 18.] buyurması
da bunu gösterir. Yine Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Allah¸ merhametli olanlara
rahmetle muamele eder. Siz yeryüzündeakilere merhametli olun ki¸

gözetkiler de size rahmet etsinler. Rahim (akrabalık bağı) Rahim'dan bir bağıdır. Kim onu korursa Allah onunla (rahmet bağı) kurar. Kim onu koparırsa Allah da ondan (rahmet bağını) koparır." [Ebû Dâvud, Edeb 4941; Tirmizî, Birr 16.] Merhamet ağlamayı, affetmeyi, el uzatmayı, feda etmeyi, gören bir duygudur. Allah'ın yarattıklarından hiçbirine zulmü revçisi olmayıp ve iplerindeki acizlerin zayıf hallerine acıyıp imdat ve yardımlarına koşmaktır. Bu durumda merhamet, "yürekli derecede bir şefkat" adını alır. Merhamet insanı hayvanlara bile şiddetten uzak yumuşak bir şekilde davranmaya teşvik eder. Merhamet, ahlaki erdemlerin en büyüğüdür. Fakat nezaketle yapılmayınca tadı kalmaz ve merhamet olunan kişiyi hoşnut etmez. Merhametin insandaki yeri kalptir; gönlü, idare. Gönlüden gelen bir şeyde ise katlanma ve zorlanmanın olması söz konusu değildir Merhamet, insana mağlup olan hasmın hata ve kusurunu aff ve dşmanları dost ettirir. Merhamet en büyüğüdür; şiddet ise aslında gönlü, gibi gönlü, nise de gönlü, şiddetli; zıtlık gönlü, stergesidir. O halde baskı, korku, tehdit, kin, nefret, gönlü, alma gibi duygular yerine; sevgi, saygı, hoşgör, merhamet vb. olumlu duyguları gönlü, çocuklarımıza ve gençlerimize gönlü, öğretmeliyiz. Gönlü, sağlıklı bedensel, ruhsal ve sosyal gelişimi sevgi dolu, sıcak bir ortamda yetişmesine bağlıdır. Gönlü, yle bir ortamı sağlayan ilk ve temel topluluk kuşkusuz ailedir. Merhamet duygusunun kazanılmasında da ailenin etkisi kaınılmazdır. Kur'an, merhametin ailede eşler arasından başlayarak, ocuklar ve komşular şeklinde dışa doğru bir ağılımla devam etmesi gerektiğine dikkatlerimizi eklemektedir:

168; 1614; 1575; 1593; 1618; 1576; 1615; 1583; 1615; 1608; 1575; 1618; 1575; 1604; 1604; 1617; 1607; 1614; 1608; 1614; 1604; 1575; 1614; 1578; 1615; 1588; 1618; 1585; 1616; 1603; 1615; 1608; 1575; 1618; 1576; 1616; 1607; 1616; 1588; 1614; 1610; 1618; 1574; 1611; 1575; 1608; 1614; 1576; 1616; 1575; 1604; 1618; 1608; 1614; 1575; 1604; 1616; 1583; 1614; 1610; 1618; 1606; 1616; 1573; 1616; 1581; 1618; 1587; 1614; 1575; 1606; 1611; 1575; 1608; 1614; 1576; 1616; 1584; 1616; 1610; 1575; 1604; 1618; 1602; 1615; 1585; 1618; 1576; 1614; 1609; 1608; 1614; 1575; 1604; 1618; 1610; 1614; 1578; 1614; 1575; 1605; 1614; 1609; 1608; 1614; 1575; 1604; 1618; 1605; 1614; 1587; 1614; 1575; 1603; 1616; 1610; 1606; 1616; 1608; 1614; 1575; 1604; 1618; 1580; 1614; 1575; 1585; 1616; 1584; 1616; 1610; 1575; 1604; 1618; 1602; 1615; 1585; 1618; 1576; 1614; 1609; 1608; 1614; 1575; 1604; 1618; 1580; 1615; 1606; 1615; 1576; 1616; 1608; 1614; 1575; 1604; 1589; 1617; 1614; 1575; 1581; 1616; 1576; 1616; 1576; 1616; 1575; 1604; 1580; 1614; 1606; 1576; 1616; 1608; 1614; 1575; 1576; 1618; 1606; 1616; 1575; 1604; 1587; 1617; 1614; 1576; 1616; 1610; 1604; 1616; 1608; 1614; 1605; 1614; 1575; 1605; 1614; 1604; 1614; 1603; 1614; 1578; 1618; 1571; 1614; 1610; 1618; 1605; 1614; 1575; 1606; 1615; 1603; 1615; 1616

önemli görevler düştüğü bilinen bir gerçektir. Toplum düzeninin aileden başlaması nedeniyle¸ aile içi ilişkiler¸ karşılıklı anlayış ve merhamet çerçevesinde yürütülmelidir. Bu nedenle¸ يَاأَيُّهَاالَّذِينَآمَنُواْ لاَيَحِلُّلَكُمْ أَنتَرِثُواْالنِّسَاءكَرْهًاوَلاَتَعْضُلُوهُنَّلِتَذْهَبُواْ بِبَعْضِمَاآتَيْتُمُوهُنَّ إِلاَّأَنيَأْتِينَبِفَاحِشَةٍمُّبَيِّنَةٍوَعَاشِرُوهُنَّبِالْمَعْرُوفِ فَإِنكَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىأَنتَكْرَهُواْشَيْئًاوَيَجْعَلَاللّهُ فِيهِخَيْرًاكَثِيرًا "Ey iman edenler! Hanımlarınıza onların arzusu hilafına (baskı yaparak) mirasçı olma(ya çalışma)nız helal değildir. Açık bir hayâsızlık yapmadıkça¸ vermiş olduğunuz herhangi bir şeyi geri almak amacıyla onlara baskı yapmayın. Hanımlarınızla güzel bir şekilde geçinin¸ çünkü onlardan hoşlanmıyor olsanız bile¸ olabilir ki hoşlanmadığınız bir şeyi¸ Allah büyük bir hayra vesile kılmış olabilir." [4/Nisâ, 19.] meâlindeki âyetin son kısmında yer alan¸ "Hanımlarınızla güzel bir şekilde geçinin¸ çünkü onlardan hoşlanmıyor olsanız bile¸ olabilir ki hoşlanmadığınız bir şeyi¸ Allah büyük bir hayra vesile kılmış olabilir." bölümünün¸ kurulu bir aile düzeninin basit sebepler nedeniyle yıkılmaması için gereken gayretin

gösterilmesi gerektiğine işaret olduğunu söyleyebiliriz. Bu yüzden; her iki tarafın farklı psikolojik yapıda olabilecekleri ve zaman zaman birbirinin hoşlanmadıkları şeyleri yapabileceklerini; ancak merhametten ayrılmamaları gerektiğini bildirmektedir. Taraflar merhametle davrandıkları müddetince hoşlanılmayan şeyler; zamanla diğer özelliklerle örtülebilir. Bu nedenle kendi istek ve anlayışlarımızın içinde muhataptaki diğer özellikleri fark edip; merhametle yaklaşmak gerekir. Önemli olan hoş gitmeyen davranışa; hoş gitmeyen davranışla karşılık vermek değil; hayırla; özelliklerle; merhametle yaklaşmaktır. Nitekim bu tür yaklaşımlar; Allah'ın eşler arasında bir özellik ve hayır yaratmasına vesile olacaktır. Merhamet evresinde keşfedilebilecek özellikler; eşler arasındaki sevginin yeniden canlanmasına vesile olacak ve sevgi de onları mutluluğa getirecektir.

♀ Kadın ve erkeğin yaratılması ve birbirine eşler olmasının nedenini anlatan şu ayetleri merhametli olmaya davet etmektedir: 1608; 1614; 1605; 1616; 1606; 1618; 1570; 1610; 1614; 1575; 1578; 1616; 1607; 1616; 1571; 1614; 1606; 1618; 1582; 1614; 1604; 1614; 1602; 1614; 1604; 1614; 1603; 1615; 1605; 1605; 1617; 1616; 1606; 1618; 1571; 1614; 1606; 1601; 1615; 1587; 1616; 1603; 1615; 1605; 1618; 1571; 1614; 1586; 1618; 1608; 1614; 1575; 1580; 1611; 1575; 1604; 1617; 1616; 1578; 1614; 1587; 1618; 1603; 1615; 1606; 1615; 1608; 1575; 1573; 1616; 1604; 1614; 1610; 1618; 1607; 1614; 1575; 1608; 1614; 1580; 1614; 1593; 1614; 1604; 1614; 1576; 1614; 1610; 1618; 1606; 1614; 1603; 1615; 1605; 1605; 1617; 1614; 1608; 1614; 1583; 1617; 1614; 1577; 1611; 1608; 1614; 1585; 1614; 1581; 1618; 1605; 1614; 1577; 1611; 1573; 1616; 1606; 1617; 1614; 1601; 1616; 1610; 1584; 1614; 1604; 1616; 1603; 1614; 1604; 1614; 1570; 1610; 1614; 1575; 1578; 1613; 1604; 1617; 1616; 1602; 1614; 1608; 1618; 1605; 1613; 1610; 1614; 1578; 1614; 1601; 1614; 1603; 1617; 1614; 1585; 1615; 1608; 1606; 1614; "O'nun varlığının delillerinden, ayetlerinden biri de size kendi cinsinizden kendileriyle bulacağınız eşler yaratması ve aranızda sevgi ve merhameti yerleştirmesidir." [30/Rûm, 21.] Eşler arasındaki ilişkide Allah'ın zulmü ve haksızlığa karşı yumulmasına razı olmaz. Nitekim herhangi bir anlaşmazlık sonucunda eşler arasında boşanma kararı alınmışsa bile bunun her iki tarafın rızasıyla adalet olması gerektiği bildirilmektedir.

1608; 1614; 1573; 1616; 1584; 1614; 1575; 1591; 1614; 1604; 1617; 1614; 1602; 1618; 1578; 1615; 1605; 1615; 1575; 1604; 1606; 1617; 1614; 1587; 1614; 1575; 1569; 1601; 1614; 1576; 1614; 1604; 1614; 1594; 1618; 1606; 1614; 1571; 1614; 1580; 1614; 1604; 1614; 1607; 1615; 1606; 1617; 1614; 1601; 1614; 1571; 1614; 1605; 1618; 1587; 1616; 1603; 1615; 1608; 1607; 1615; 1606; 1617; 1614; 1576; 1616; 1605; 1614; 1593; 1618; 1585; 1615; 1608; 1601; 1613; 1571; 1614; 1608; 1618; 1587; 1614; 1585; 1617; 1616; 1581; 1615; 1608; 1607; 1615; 1606; 1617; 1614; 1576; 1616; 1605; 1614; 1593; 1618; 1585; 1615; 1608; 1601; 1613;

وَلاَ
تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا
لَّتَعْتَدُواْ وَمَن
يَفْعَلْ
ذَلِكَ
فَقَدْ
ظَلَمَ
نَفْسَهُ [2/Bakara, 231.]

Muktedir di, güçlüyduü, onun sahibiydi. Kırbacını kaldırdı, indirdi, kaldırdı, indirdi; kölesini dövüyordu. Birden arkasından bir ses duydu: “Şunu bil ki Ebû Mes’ûd…” Arkasını döndü, Allah Resûlü’nü gördü. “Şunu bil ki Ebû Mes’ûd, Allah’ın senin üzerindeki gücü, senin bu köle üzerindeki gücündendaha fazladır.” diyordu. Kendisini tek muktedir sanan ve tek hak sahibi hisseden bir insan içinne sarsıcı bir uyarı! Elindeki kırbaç derhal bırakmıştı Medinelî sahâbî Ebû Mes’ûd. Allah Resûlü’nün kendisini böyle etkili bir şekilde uyarışını anlatırken, bir daha hiçbir kölesini dövmediğini ve o köleyi de Allah rızası için azat ettiğini söylemişti (Müslim, Eymân, 34). İlk aile içi şiddet kabil habil Âlemlerin Rabbi, “Rahmetim gazabımı geçti.”buyururken (Buhârî, Tevhîd, 22), O’nun bazı kulları acımasızlığı seçti. Âlemlere rahmet olarak gönderilen” (Enbiyâ, 21/107) Peygamber Efendimiz diyor ki, "خيركمخيركم لأهله،وأنا خيركملأهلي" “Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanınızım.” (Tirmizî, Menâkıb, 63) Biz, Kur’an-ı Kerim’ın ifadesiyle, birbirimizle huzur bulalım (Rûm, 30/21), eşlerimiz elbisemiz olsun(Bakara, 2/187), birbirimizi iyiliğe yöneltelim, kötülükten uzak tutalım (Tevbe, 9/71) diye aile kuruyoruz. “Kıyamette en ağır azap görecekler, insanlara en çok işkence edenlerdir.” (İbnHanbel, IV, 90) AİLEMDE KADIN ŞİDDET GÖRMESİN Sevgili Peygamberimiz, “Kadınlar, erkeklerle birlikte bir bütünü tamamlayan diğer yarısıdır.” buyuruyor.(EbûDâvûd, Tahâret, 94) “Mümin bir kimse, eşine nefret beslemesin. Çünkü onun bir huyunu beğenmezse de hoşlanacağı başka bir huyu mutlaka vardır.” (Müslim, Radâ’, 61) “Kadınlar konusunda Allah’ın sakının (O’na hesap vereceğinizi unutmayın). Çünkü siz onları Allah’ın emaneti olarak aldınız ve Allah’ın adıyla (nikâh kıyarak) kendinize helâl kıldınız.” (Müslim, Hac, 147) “Allah’ın hanım kullarına vurmayın! … Hanımlarını döven adamların sizin hayırlılarınız olduğunu sanmayın!” (EbûDâvûd, Nikâh, 41-42) Hz. Âişe’nin ifadesi ile “bir kadına ya da bir hizmetçiye tek bir tokat bile atmamıştı.” (Müslim, Fedâil, 79) Allah Rasulü (sav) geçimsizlik durumunda anlaşma mümkün değilse eşlerin ayrılması yoluna başvurmuş, söz gelimi hanımını döverek kolunu kıran sahâbî Sâbit b. Kays’a müsamaha göstermemişti. Sâbit’ın hanımı Cemile, benzeri sebeplerle

okşayarak “Allah’ım, bu yavrunun karnını doyur.”
(EbûDâvûç; d, Cihâç; d, 85) diye dua eder. Çocuk,
“Allah’ın emaneti”dir. Eşsiz bir nimet,nadide bir emanet… Enes b.
Mâlik: “Resûlullah’a on sene hizmet ettim. Vallahi, bana bir kez olsun
‘Ö!’ bile demedi. Herhangi bir şeyden dolayı, ‘Niçin böyle
yaptın?’ ya da ‘Şöyle yapsaydın ya!’ demedi. Yaptığım hiçbirşey
için beni ayıplamadı, azarlamadı.” (Müslim,Fedâç;il, 51-54)

AİLEMDE YAŞLI ŞİDDET GÖRMESİN

وَقَضَى
رَبُّكَ
أَلاَّ
تَعْبُدُواْ
إِلاَّ
إِيَّاهُ
وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَاناً
إِمَّا
يَبْلُغَنَّ
عِندَكَ
الْكِبَرَ
أَحَدُهُمَا
أَوْ
كِلاَهُمَا
فَلاَ تَقُل
لَّهُمَا
أُفٍّ وَلاَ
تَنْهَرْهُمَا وَقُل
لَّهُمَا
قَوْلاً
كَرِيماً {23}
وَاخْفِضْ
لَهُمَا
جَنَاحَ
الذُّلِّ
مِنَ
الرَّحْمَةِ
وَقُل رَّبِّ
ارْحَمْهُمَا
رَبَّيَانِي
صَغِيراً {24} “Rabbin,
sadece kendisine kulluk etmenizi, anne babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti.
Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine ‘ö!’ bile
deme; onları azarlama; ikisine de güzel söz söyle. Onlara merhamet ederek
tevazu kanadını indir ve de ki: Rabbin, Tıpkı beni küccedil;ükken koruyup
yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı.” (İsrâ, 17/23-24)

“Kullerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir.” (Tirmizi, Birr, 15)

1608;1614;1608;1614;1589;1617;1614;1610;1618;1606;1614;1575; 1575;1604;1618;1573;1616;1606;1587;1614;1575;1606;1614; 1576;1616;1608;1614;1575;1604;1616;1583;1614;1610;1618;1607;1616; 1581;1614;1605;1614;1604;1614;1578;1618;1607;1615; 1571;1615;1605;1617;1615;1607;1615; 1608;1614;1607;1618;1606;1611;1575; 1593;1614;1604;1614;1609; 1608;1614;1607;1618;1606;1613; 1608;1614;1601;1616;1589;1614;1575;1604;1615;1607;1615; 1601;1616;1610; 1593;1614;1575;1605;1614;1610;1618;1606;1616; 1571;1614;1606;1616; 1575;1588;1618;1603;1615;1585;1618; 1604;1616;1610; 1608;1614;1604;1616;1608;1614;1575;1604;1616;1583;1614;1610;1618;1603;1614; 1573;1616;1604;1614;1610;1617;1614; 1575;1604;1618;1605;1614;1589;1616;1610;1585;1615;

“İnsana da anne babasına iyi davranmasını emrettik. Annesi sıkıntı üzerine sıkıntıyla onu karnında taşımıştır. Onun sütten kesilmesi iki yıl içinde olur. (İşte bu yüzden) biz insana şüyle emrettik: Bana ve anne babana şükret. Dünüş ancak banadır.” (Lokmân 31/14) Anne veya babasının yaşlılık dünemine yetiştiği hâde günüllerini hoş tutmayı, onlara hizmet ederek Allah’n rızasını kazanma fırsatını kaçıranı, Peygamberimizin “Burnu sürtülsün!” (Müslim, Birr, 9)diyerek kınadığını unutmamalım. Unutmamalım ki, Allah’n merhametine mazhar olmanın en etkili yollarından biri, insanlara merhamet etmektir. Peygamber Efendimiz bu gerçeği şüyle dile getirir: “İnsanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez.” (Buhârî, Tevhid, 2)Hele de bu insanlar, eşimiz, çocuklarımız, aile büy&uumuklerimiz ise… Bu vaaz, Dr. Elif ARSLAN’n AİLEMDE MERHAMET İSTİYORUM DİB AİLE SERİSİ 10. KİTAPTAN, VE PROF DR MEHMET ZEKİ AYDIN’n AİLEDE MERHAMET ADLI MAKALESİNDEN OLUŞMAKTADIR.(2011/4. “Ailede Merhamet”, Somuncu Baba, 1Malatya Ocak 2011, sayı:123, ss.34-38. (Erişim: 22.02.11)

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)